« D O M O V »
ČESKOSLOVENSKÝ SPOLEK
TSCHECHOSLOWAKISCHER VEREIN
Postfach 206 4016 Basel

srpen 92

Informační bulletin č. 5/92

Vážení krajané, po letním odmlčení hlásíme se Vám znovu. Léto se pomalu chýlí ke konci, bylo tentokrát nejen mimořádně horké, ale taky mimořádně rušné. V Československu se odehrály věci, jejichž dosah a historický význam v současné době ještě sotva můžeme odhadnout.
V parlamentních volbách začátkem června odsoudili voliči federaci v současné podobě k zániku. Tato federace z roku 1968 mohla celkem bez problémů existovat v systému založeném na principu vedoucí úlohy rodné strany. Ta byla jediným nositelem moci, nařídila všem třem parlamentům co mají dělat a k nějakým kolizím nemohlo prakticky dojít. Jakmile však byla vedoucí role KSČ odstraněna, okamžitě se projevila nefunkčnost systému s dvěma paritními částmi sněmovny národů - českou a slovenskou, každou se 75 poslanci. Nedojde-li při projednávání předlohy nějakého zákona k jejímu přijetí v jedné z nich, nestane se nikdy zákonem. Podívejme se na složení sněmovny národů: v české části je 37 poslanců za ODS (Klaus), 6 za lidovce, 6 za sociální demokraty, 15 za LB (levý blok= býv.KSČ), 5 za LSU (Liberálně sociální unie) a 6 sládkovců, tedy pro vládní koalici 43 poslanců, pro spojenou pravolevou opposici 32 poslanců. Ve slovenské části má Mečiarovo HZDS 33 poslanců, SNS (separatisté) 9, SDL (dem.levice) 13, Maďarské hnutí 7, KDH (Čarnogurský) 8 a slovenská sociální demokracie 5 poslanců. Jak je vidět, slovenská část je orientována zřetelně doleva
Táhne tedy jedna strana hot a druhá čehý a každá z nich může kdykoliv zablokovat jakoukoliv iniciativu protivné strany, i takovou, která vyžaduje prostou většinu hlasů. V této patové situaci se v současnosti republika nachází a je úkolem obou vítězných stran, ODS v Čechách a HZDS na Slovensku, najít východisko v době co nejkratší, protože jakékoliv protahování přináší nejen ekonomické škody, ale vytváří nejistotu, která není dobrá pro vzájemné vztahy obou národů. I když průzkum veřejného mínění ukazuje, že většina obyvatelstva obou zemí dává přednost soužití ve federaci, eventuelně upravené podle nových poměrů, je zatím nejpravděpodobnější varianta rozdělení ve dva samostatné státy s vlastní mezinárodně-právní identitou. Zatímco na Slovensku jsou důvody pro toto řešení spíše emocionálního rázu, převažuje v Čechách chladná kalkulace, neboť Slovensko je v dané situaci považováno za ekonomické riziko a za faktor, umožňující převahu levice ve státě. Což jsou všechno okolnosti, které momentálně převládají, ale je otázka, jestli v bližší, či vzdálenější budoucnosti svůj význam neztratí.
Máme v knihovně kupu novin z poslední doby pro případné zájemce k přečtení. Jsou to vesměs české noviny a my bychom byli rádi, kdybyste nám pomohli získat i noviny slovenské. Jednou to bude historicky zajímavé čtení, tak jako když dnes listujeme v novinách z doby první světové války (nějaké máme taky v knihovně).

Ještě jedna událost vzbudila rozruch nejen v samotném Československu, ale i mezi krajany v zahraničí. V Brně vycházející časopis "Rudé krávo" uveřejnil v číslech 14-16 seznamy tajných spolupracovníků StB. Odkud se seznamy vzaly, jsou pravé, či podvržené, jsou mezi uveřejněnými i nevinní, je jejich uveřejnění záslužný čin, nebo je to diverzní akce, která má vnést do národa rozkol, je publikace jmen žalovatelná, resp. trestná - na tyto otázky těžko najít odpověď. Nějaká obrana pro ty, kteří se cítí neprávem uvedenými v seznamu, je dost iluzorní, teoreticky je možné podat žalobu, ale na koho vlastně... Někteří krajané už si seznamy obstarali, máme je rovněž v knihovně, kde jsou pro zájemce k nahlédnutí.

Jak jsme Vás začátkem roku informovali, pan prof.Lochman, ordinarius pro systematickou teologii na basilejské univerzitě, zakončil svou akademickou činnost. Životní dílo profeso-a Lochmana uctila i Husitská fakulta Karlovy university v Praze a udělila mu čestný doktorát. S mírným opožděním upřímně blahopřejeme, pane profesore!

Dne 9.června t.r. se náhodně sešli v redakci Literárních novin následující literáti: Jiří Kolář, Karel Šiktanc, Karel Pecka, Ludvík Vaculík, Vladimír Karfík, Ivan Wernisch, Jan Lopatka, Sergej Machonin, Přemysl Rut, Dušan Karpatský, Vratislav Färber, Jiří Cieslar, Milan Jungmann, Miroslav Klomínek. Z diskuze o současné situaci vyplynulo společné prohlášení, které nazvali "Úleva z rozhodnutí". Přinášíme Vám nezkrácený text prohlášení:

Chtěli jsme se Slováky žít ve společném státě, jehož administrativní uspořádání na základě občanské demokracie by uspokojilo také osobité potřeby našich národů a národností, o jejichž svébytnosti nepochybujeme. V posledních dvou letech, jež nás měla k takovému státu přiblížit, rozdíly a rozpory mezi námi naopak vzrostly. Aniž dáváme teď někomu větší či menší vinu, stojíme před faktem, že od voleb jsou tu místo dřívějšího jednoho státu státy dva, odlišné svým směřováním. Volby v České republice i při škále názorů a sil odleva doprava potvrdily vůli našeho národa po svobodném hospodářství a politické demokracii, zatímco na Slovensku ukazují na vývoj ke společnosti řízené státem, s prvky národního socializmu, a tyto dvě tendence nelze podle našeho názoru spojit ve společnou vůli pod společnou vládou. Je to pro nás otřes. V této chvíli se však chceme bez kritiky a výčitek rozumně podívat na svou situaci: jaké nové možnosti obsahuje a jaké myšlenky budí.

Především, a je-li tomu tak, že Slováci svou volbou mínili mimo jiné vyjádřit i touhu po vlastním, samostatném státě, přejeme jim, aby se jim podařilo udržet a rozvinout v něm demokracii a vyvíjet hospodářství i politický systém tak, aby se naše národy po uskutečnění tohoto slovenského cíle v budoucnu přibližovaly. Zadruhé, a je-li tomu tak, že teprve ustavení vlastního státu je znamením dospělosti a svéprávno-ti národa, nemáme důvod počítat si za prohru a ztrátu, čím jsme k tomu Slovensku od roku 1918 hmotně i morálně přispěli. Založením Československé republiky se dovršilo české národní obrození, a jestliže se Slováci dnes od nás odpojují, znamená to, že jim k témuž stavu a vědomí ještě něco chybí, a my nemáme právo je od toho zdržovat. Svým rozhodnutím nám Slováci dávají impuls i volnost, abychom se ohlíželi po novém úkolu, v širším obzoru. A opravdu vidíme od pádu komunistického režimu signály, že naše občanstvo potřebuje nějakou novou "ideu státu českého". Pouhé hromadění majetkua dokonalejší obsluha spotřeby většině lidí jako politický cíl i smysl života nestačí.

Skončeme tedy s napětím a tísní a pochopme tuto chvíli jako začátek své nové doby. Pro doslova nejbližší dny si přejeme, aby naši politikové neztráceli čas a důstojnost prodlužováním minulosti, aby vzali rozhodnutí slovenského národa za nový fakt a zabývali se naší, českou budoucností. Jestliže slovenští politikové usnesením Slovenské národní rady či referendem potvrdí to, co je dostatečně jasné už z voleb, my žádné takové referendum nepotřebujeme a odmítáme je. Ať se stane zřejmým, že jsou to Slováci, kdo vystupují z federace a my pak jsme nástupnický stát, jenž zůstane ve svých závazcích, smlouvách a vztazích k okolnímu světu. České království spojené historicky s Moravou se nepotřebuje dávat žádným Římem, Frankfurtem či Vídní znovu potvrzovat.

Parlament a vláda zmenšeného Československa budou pracovat svobodněji, pružněji i levněji. Bez nacinálních komplikací, výhrad a připomínek budou jistě schopny věcněji a rychleji projednat otázky, s nimiž se v minulém období tři parlamenty a tři vlády potýkaly těžko a s výsledkem, který nikoho neuspokojuje. Jsou to kromě problémů spojených s průmyslovým i zemědělským podnikáním pořád otázky rehabilitace, restituce, pojmenování viníků za úpadek práva, morálky a hospodářství po válce, vyšetření a potrestání zločinů. Myslíme si, že nedůslednost a slabá vůle parlamentu a vlád v tom, co naše společnost cháte jako odbolševizování a odloučení od ducha i praktik minulé diktatury, zavinily v národě zklamání i úpadek důvěry a vynášejí nahoru i bezohledné postavy a extrémní proudy. Bez umělého nacionalizování dají se všechny otázky pojmenovat i řešit věcněji, včetně například - či zejména - samosprávy Moravy a Slezska.

Odloučení Slovenska od českých zemí je třeba provést bez malicherných sporů o hmotné jednotlivosti, ba spíše velkoryse. Bude nás to něco stát, ale hlavně si už oddechneme a ztráty nahradíme v čase ekonomicky přijatelném. Nebudeme už nutně pod účinky slovenské vnitřní i zahraniční politiky, snáze získáme ve světě důvěru, zvláště pod dosavadním jménem a obchodní značkou. V naší politice najde volnější výraz každý ideový a zájmový proud, protože už nebude třeba přičítat ho nebo odečítat od politických sil na Slovensku; i levice i pravice bude v československém parlamentěznamenat něco jiného než v dosavadním smíšeném. Pomysleme na to, v kolika otázkách bylo nejjednodušší řešení zmařenopovinnými ohledy na nacionální prestiže. Žádná politická strana, zastupující

vždy jen menšinu občanstva, nebude nám ze slovenských důvodů vnucovat presidenta, jenž by byl pod naší úrovní, dosaženou volbou Václava Havla. Pro zákaz majorizace nemusíme se nechat minorizovat.
Nové Československo, územně definované slovenskými volbami 1992, bude státem, v němž občané obou národností budou mít stejná práva. Nevíme, jaké postavení vznikne pro Čechy na Slovensku. U nás Slovák bude moci zastávat jakoukoli veřejnou funkci, rovnoprávnost obou jazyků bude samozřejmá. I nadále budeme přijímat slovenskou kolturu, jež vedla do našeho národního vědomí. Tento stát bude nadále otevřen slovenským umělcům, studentů i dělníkům. V tomto smyslu si podržíme jméno Československo, v němž nakonec má být i zapsána historická možnost budoucího spojení obou národů ve vyšší celek.
Naše "slovenská otázka" dostala sice jinou odpověď, než jsme si přáli, ale je alespoň na čas vyřešena. Můžeme se proto zaměřit na otázky jiné: například na příčiny, jež vedly nikoli jen k pádu komunismu, ale už k jeho vzniku. Ty jsou obecné a ani kapitalistický svět s nimi moc nehnul. K tomu přibyly společné starosti o život na Zemi.

x x x x x x x x x x x x

František kardinál Tomášek zemřel

Bezprostřední příčinou smrti 93-letého nejvyššího představitele katolické církve bylo srdeční selhání komplikované zánětem plic. Pohřeb se konal 12.srpna 1992 v katedrále sv.Víta na Pražském hradě. František Tomášek, třicátý čtvrtý arcibiskup pražský, se narodil 30.6.1899 ve Studénce v okrese Nový Jičín. Absolvoval Slovanské gymnasium a bohosloveckou fakultu v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen 5.7.1922.
Pražskou diecézi řídil od r.1965 nejprve jako apoštolský administrátor, od r.1977 jako arcibiskup. Pozůstatky kardinála Tomáška byly uloženy do biskupské hrobky v katedrále sv.Víta. Hlavním celebrantem byl kardinál Angelo Sodano, státní tajemník Vatikánu. Spolu s ním sloužili mši svatou pražský arcibiskup Miloslav Vlk a papežský nuncius v ČSFR Giovanni Coppa. Bohoslužeb se dále zúčastnili kardinálové J.Tomko z Vatikánu, J.Glemp z Varšavy, F.Macharski z Krakova, H.Gulbinovicz z Vratislavi, H.H.Groer z Vídně, L.Páskai z Ostřihomi, F.Wetter z Mnichova, J.Meisner z Kolína n.R., J.Ch.Korec z Nitry, arcibiskupové, přes 20 biskupů, stovky kněží, řeholníků a řeholnic. Význam kardinála Tomáška pro cestu k demokracii zdůraznili svou přítomností prezidenti Polska a Rakouska L.Walesa a T.Klestil, německý spolk.kancléř H.Kohl a maďarský premiér J.Antal. Pohřbu se zúčastnili předseda federální vlády J.Stráský, předsedové spolkových vlád V.Klaus a V.Mečiar, řada poslanců a ministrů.
Na závěr mše promluvili k přítomným V.Klaus a V.Havel.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

Čestné občanství pro Jarmilu Novotnou

Světoznámá operní zpěvačka, která se letos dožívá 85 let, obdržela čestné občanství Lázní Toušeň, kde byla letos na léčení a kam i její matka jezila se léčit. Koncem srpna uspořádá Nadace Lyry Pragensis v sále ČSAV Salon Lyry Pragensis k uctění jejich narozenin. Od r.1940 žije J.Novotná ve Spojených Státech.

- - - - - - - - -

Opustili nás...

Dipl.ing. Jan Kašpar, dloholetý člen spolku Domov, zemřel v červenci, rozloučení se konalo 22.7.
Zemřeli dále paní Olga Lehocká, pan S.Vožeh a H.G.Schick. Všem pozůstalým vyjadřujeme náš upřímný soucit.

x-x-x-x-x

Retrospektivní výstava obrazů akademického malíře Čeňka Pražáka se koná ještě do 13.9. v klášteře St.Ursanne. Je otevřena denně od 10-12 a od 14-18 hodin.
Č.Pražák se narodil 1914 v Praze, do Švýcarska přišel 1969 jako uprchlík. Žije a pracuje v Dittingen/BE. Je laureátem Světové ceny za knižní grafiku a ilustraci Alberthall v Londýně, vystavoval v celé Evropě a v USA.

o-o-o-o-o-o-o-o-o

Potřebujete hrubou mouku

a nevíte, kde ji najít? Prodává ji pod názvem "Simmeldunst" Backstube 84 + Kaffi 3.Wält und Brotlaade v Oetlingerstr. 84, Kleinbasel. Doporučuje pan P.Chabr.

- - - -

Texasané a koláčový festival

e skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm se letos v létě sjelo kolem deseti tisíc návštěvníků na Texaský den a Koláčový festival. Mohli ochutnat a ohodnotit tradiční valašské frgále, které spolu s vdolky a perníky se účastnily prvního ročníku soutěžního klání. Vítězné pekařky mají šanci uspět ve stejné soutěži za mořem. S nápadem uspořádat koláčovou slavnost přišli totiž moravští krajané z Texasu, kteří ji pořádají již řadu let. Vždy v září se městečko Caldwell rozroste na desetinásobek obyvatelstva, díky jejich koláčovému festivalu a je známo jako Kolache Capitol of Texas. V den slavnosti je tam téměř vše koláčové, i policie si našívá "koláčové" výložky, na poště se razítkují dopisy "koláčovými" razítky. Do Rožnova přijela asi stovka krajanů z Texasu.

= = = = = = = = = =

Nakonec několik výstřižků z českých novin, které Vás snad budou zajímat. Tuto "výstřižkovou službu" bychom rádi dělali i v budoucnosti a obracíme se na Vás s prosbou, pokud najdete nějaký zajímavý článek, vystřihněte, nebo okopírujte ho a pošlete nám k uveřejnění. Děkujeme předem!

ODKUD JE SEZNAM SPOLUPRACOVNÍKŮ STB?

Nezákonnost za tisíc

PRAHA (ert, vyb) - Necenzurované noviny uveřejnily první díl kompletního seznamu spolupracovníků StB: křestní jména a příjmení rezidentů, držitelů propůjčeného bytu a agentů - jejich data narození, registrační čísla a krycí jména.

Jde -li o správné a kompletní údaje, z jakého zdroje a jakým kanálem unikly? Pochybnosti vzbuzuje například to, že na seznamu Necenzurovaných novin chybí jména členů Syndikátu novinářů, které za spolupracovníky StB označil FBIS. Podle sdělení mluvčího FMV M. Fendrycha měli k utajeným údajům přístup bývalí příslušníci StB a členové parlamentní komise 17. listopadu. V současné době mohou do těchto dat vstupovat výhradně vybraní pracovníci FMV a FBIS. Jak dále M. Fendrych uvedl, po studiu a porovnání charakteru publikovaného seznamu, došli odborníci FMV k závěru, že nejde o údaje z databáze jejich resortu.

Možnost úniku z informační banky - tentokrát FBIS - jednoznačně vyloučil i ředitel tajné služby Š. Bačinský. V rozhovoru pro LN mj. uvedl: „Charakter otištěného seznamu ukazuje na jinou databázi a na rozdíl od naší banky má zcela odlišné počítačové řazení. Pokud bychom chtěli v této podobě seznam zhotovit, byla by to pro nás obrovská a časově nesmírně náročná práce. FBIS se pokouší zjistit zdroj úniku."

Porušily Necenzurované noviny lustrační zákon? Jaké právní následky to pro ně může mít? Generální prokurátor ČR L. Brunner: Publikací seznamu porušily Necenzurované noviny § 19 tzv. lustračního zákona. Na rozdíl od původního vládního návrhu však zákon nestanoví žádnou sankci za neoprávněné zveřejnění těchto údajů. Porušení zákazu by mohlo být přestupkem proti pořádku ve státní správě podle § 46 zákona o přestupcích. Za tento přestupek mohou dostat pokutu

Kolik získaly strany poslaneckých křesel

	ODS-KDS	KDU-ČSL	ODA	LSU	ČSSD	HSD-SMS	LB	SPR-RSČ	HZDS	SDL	M-E-M	KDH	SNS	SDSS
SL	48	7	-	7	10	-	19	8	24	10	5	6	6	-
SN	37	6	-	5	6	-	15	6	33	13	7	8	9	5
ČNR	76	15	14	16	16	14	35	14	-	-	-	-	-	-
SNR	-	-	-	-	-	-	-	-	74	29	14	18	15	-

Dík Václavu Havlovi

PRAHA - Poděkování za „neocenitelný podíl na historickém díle porážky totalitního komunistického systému" a za „neobyčejné osobní nasazení v úsilí o hlubokou demokratickou přeměnu země" zaslal ve středu Václavu Havlovi předseda Federálního shromáždění Michal Kováč. Předseda FS v listu, jehož text ČSTK poskytl bývalý prezidentův mluvčí Michael Žantovský, mj. uvedl, že si spolu s dalšími občany uvědomuje, že se jménem Václava Havla je neodmyslitelně spojena skutečnost, že Česká a Slovenská Federativní Republika si v Evropě i ve světě vydobyla postavení nadějné demokratické země. „Ve vašem jednání vidím věrnost onomu směřování, které tak výrazně charakterizovalo celoživotní zápas zakladatele společného státu Čechů a Slováků T. G. Masaryka," konstatoval M. Kováč. Vyjádřil přesvědčení, že právě to je jeden z nejvážnějších důvodů „trvalé a velice významné" přítomnosti Václava Havla v československém veřejném i politickém životě.

Kubelík Čechům

Přátelé,

v mysli, v duši, v srdci je 17. listopad 1989 symbolem znovuvzkříšení celého našeho československého národa. Říkám znovuvzkříšení, protože po roce 1918 jsme byli od roku 1938 dvakrát sraženi do nedůstojné poroby ducha i těla.

Zapomenout po dvou letech a sedmi měsících na tento jednotný revoluční čin - čin společného úsilí Čechů a Slováků - za vedení Václava Havla - znamená porušení etiky, solidarity, mravnosti - je prosté hříšné jednání.

Nebudu a nemohu - protože nejsem dnes u Vás doma - rozebírat okolnosti, které vedly naše národy do této dnešní tragiky. Češi, nenechme se strhnout do krátkozraké subjektivní emocionálnosti s trpkostí nad zklamáním, které je ale menší, nežli by byla zrada na těch bratrech Slovácích, kteří s Vámi osvobodili Československo a dnes jistě nejásají nad partajně politickými plány ostatních svých spoluobčanů.

Síla, existující v Prozřetelnosti dovede utlumit vášně - zlobu i spravedlivý hněv.

Nenechme se z lehkovážnosti svést do defétismu.

Věřme v rozum, který je diktován srdcem a ne mstou.

Věřme v 17. listopad 1989 - diktovaný láskou k vlasti.

Věřme ve své poslání být ve středu Evropy vzorem harmonie, vždyť to celý slušný svět potřebuje, buďme spolustavitelé míru v Evropě a tím i ve světě. Buďme obezřetní a nenechme se zlákat negativní kreativitou těch, kteří znají až do morku kosti metody bývalého dialektismu.

Věřme na pozitivní tvořivost, která je možná jen ve svornosti, v úctě k našim dějinám a měla by být samozřejmým plodem "sametové revoluce".

RAFAEL KUBELÍK

Standarta prezidenta

České a Slovenské Federativní Republiky je už uložena v trezoru v objektu, v němž sídlil Hradní stráž. Podle všech příznaků doby se s ní setkáme za nějaký čas ... jenom v muzeu...

Jiří Suchý: Naše situace

Herec, zpěvák a básník Jiří Suchý se krátce vyjádřil k současné vnitropolitické situaci. Zde je jeho názor:

Vyprávěl se, že za druhé světové války velitel jedné obklíčené britské jednotky poslal na štáb své předposlední hlášení: „Situace je vážná, ne však beznadějná." Druhý den, když poznal, že není úniku, odeslal poslední depeši, kterou poznamenal krásným anglickým humorem. Znělo: „Situace je beznadějná, ne však vážná."

Vzpomínám na tuhle historku v těchto dnech, kdy se Československo zvolna sune od předposledního hlášení k tomu poslednímu, a myslím si, že by bylo výhodné brát to po anglicku, nehroutit se pod tíhou doby a bezvýchodnost situace nebrat tragicky. Klidně sledovat zvláštnosti naší situace, myslet na budoucnost a věřit, že k nám bude vlídnější než přítomnost — to je moje krédo. Ti, kteří se nechali zvolit, nechť ukážou, co dovedou, mají na to čtyři roky. Držme jim palce a hlídejme si jejich počínání.

Konečně se dostáváme na Rudé náměstí. Je zcela zaplněno lidmi... Dívám se na ozářený obraz Stalina nad námi, pestré prýsky raket, rozesmáté tváře lidí a cítím ohromnou radost, radost z toho, že jsem zde v Moskvě, na Rudém náměstí, radost z toho, že tak krásně slavíme mezinárodní svátek pracujících. Poslouchám rány děl, dívám se na rudé moře praporů, na obraz Stalina, na tu mohutnou lidskou masu, ve které stojím, a znovu cítím tu gigantickou sílu, stejnou jako při odpolední přehlídce na Rudém náměstí. Radost a síla, to byl První máj 1951 v Moskvě. Nikdy v životě na něj nezapomenu."

S pozdravem

Valtr Komárek

CO SE KRESLÍ NA SLOVENSKU

Deník Koridor, blízký HZDS, 6. 8. 1992

Zlatá slova

„Ministr Klaus získal svou inspiraci ke kupónové privatizaci z pohádky O perníkové chaloupce. Chce si nás vykrmit kupóny jako ježibaba Jeníčka a Mařenku. Jenže Jeníček vyleze na strom a uvidí v dálce světélko socialismu. Děti pak utečou z perníkové chaloupky, ale předtím šoupnou ježibabu Klause do téže pece, v níž on chce upéct nás."

Ivan Sviták - Léčba Svitákem
Naše pravda, 6.5. 1992

DOKUMENT - ZVACÍ DOPIS Z ROKU 1968

Vážený Leonide Iljiči,

s vědomím plné odpovědnosti za naše rozhodnutí se na Vás obracíme s následujícím prohlášením.

Náš v podstatě zdravý poledrový demokratický proces, náprava chyb a nedostatků minulosti i celkové politické řízenísplečnosti se postupně ústřednímu výboru strany vymykají z rukou. Tisk, rozhlas a televize, které jsou prakticky v rukou pravicových sil, ovlinily veřejné mínění natolik, že se do politického života naší země nyní bez odporu veřejnosti začínají zapojovat živly nepřátelské straně. Rozněcují vlnu nacionalismua šovinismu a vyvolávají antikomunistickou a protisovětskou psychózu.

Náš kolektiv - vedení strany - se dopustil řady chyb. Nedokázali jsme správně obhájit a realizovat marxisticko-leninské normy stranického života, především principy demokratického centralismu. Vedení strany už není dále schopno úspěšně se hájit před útoky proti socialismu, není s to organizovat proti pravicovým silám ani ideologický, ani politický odpor. Sama existence socialismu v naší zemi je ohrožena.

Politické prostředky a prostředky státní moci v naší zemi jsou nyní už do značné míry ochromeny. Pravicové síly vytvořily příznivé podmínky pro kontrarevoluční převrat.

V této těžké situaci se obracíme na vás, sovětské komunisty, vedoucí představitele KSSS a SSSR, s prosbou o poskytnutí účinné podpory a pomoci všemi prostředky, které máte k dispozici. Jedině s vaší pomocí lze dostat ČSSR z hrozícího nebezpečí kontrarevoluce.

Uvědomujeme si, že pro KSSS a SSSR by tento poslední krok k ochraně socialismu v ČSSR nebyl snadný.

Proto budeme ze všech sil bojovat vlastními prostředky. V případě, že by však naše síly a možnosti byly vyčerpány nebo nepřinesly pozitivní výsledky, považujte toto naše prohlášení za naléhavou prosbu a žádost o vaši akci a všestrannou pomoc.

Vzhledem ke složitosti a nebezpečnosti vývoje situace v naší zemi vás žádáme o maximální utajení tohoto našeho prohlášení. Z tohoto důvodu píšeme osobně přímo Vám v ruštině.

Pod dokumentem jsou podpisy : Indra, Kolder, Kapek, Švestka, Biľak.

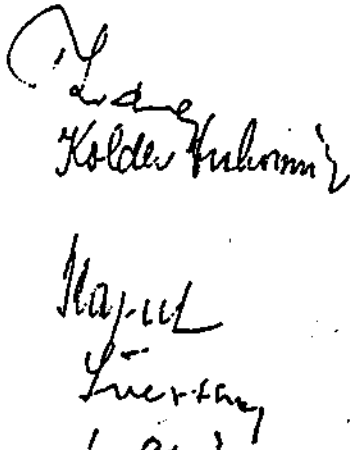

NÁHODNÁ PODOBNOST

Stát Košice?

KOŠICE - Čtvrté číslo týdeníku Domino vycházejícího v Košicích přineslo na první straně text iniciativy „Za svrchované Košice". Signatáři iniciativy jsou: Nezávislé sdružení ekonomů Košic, klub novinářů „Za pravdivý obraz Košic" a sdružení košické inteligence „Kmen". V textu iniciativy se konstatuje, že průběh ekonomické reformy na Slovensku, koordinované unitárně z jednoho bratislavského centra, nerespektuje košická specifika. Výsledkem je větší nezaměstnanost v Košicích a okolí než v Bratislavě, menší příliv zahraničního kapitálu a špatná, neobjektivní informovanost o dění v Košicích. Iniciátoři výzvy navrhují postupně přijmout deklaraci o svrchovanosti Košic městským zastupitelstvem, schválit košickou ústavu a poté vyhlásit referendum o dalších vztazích se Slovenskou republikou. Jak řekl jeden z autorů iniciativy, který si zatím nepřeje být jmenován, vzorem pro K[illegible] by měl být status hansovních měst v Německu, San Marino v Itálii, popřípadě Singapur v Asii. Autoři také vycházejí z historie samotných Košic. Ty měly v rámci Rakouska-Uherska mnoho politických, samosprávních a obchodních privilegií, které značně omezovaly, dokonce rušily pravomoci císaře.

NA ŽIVU JE DNES UŽ JEN VASIL BIĽAK

Pětice signatářů

Jediný dosud žijící signatář zvacího dopisu Vasil Biľak byl v lednu až srpnu 1968 prvním tajemníkem ÚV KSS. Od roku 1954 do 13. prosince 1989 byl členem ÚV KSČ, od dubna 1968 do roku 1988 členem předsednictva ÚV KSČ, od listopadu 1968 do roku 1988 členem sekretariátu ÚV KSČ a od listopadu 1968 do roku 1988 tajemníkem ÚV KSČ. V letech 1960-1968 byl poslancem Národního shromáždění. Od roku 1975 byl členem předsednictva FS. V roce 1970 se stal předsedou ideologické komise ÚV KSČ.

Alois Indra, další ze signatářů, zemřel v srpnu 1990. Členem ÚV KSČ se stal v roce 1962. Od roku 1963 do dubna 1968 byl čs. ministrem dopravy. Od dubna 1968 do prosince 1971 byl tajemníkem a členem sekretariátu ÚV KSČ. Zastával rovněž řadu ministerských funkcí. V roce 1971 byl zvolen předsedou FS. funkci vykonával do 29. listopadu 1989.

Antonín Kapek byl v době, kdy podepsal zvací dopis, kandidátem předsednictva ÚV KSČ, poslancem Národního shromáždění a generálním ředitelem ČKD Praha. Později byl poslancem FS. Městským tajemníkem KSČ v Praze byl od roku 1969 do roku 1988. A. Kapek v květnu 1990 spáchal sebevraždu.

Drahomír Kolder, který byl členem ÚV KSČ od roku 1961, zemřel v srpnu 1972. Od roku 1962 do 31. srpna 1968 byl členem předsednictva, tajemníkem a členem sekretariátu ÚV KSČ.

Oldřich Švestka, šéfredaktor Rudého práva do srpna 1968, zemřel v červnu 1983. Od roku 1962 byl členem ÚV KSČ. V dubnu až srpnu 1968 byl členem předsednictva ÚV KSČ, v letech 1963-1969 byl členem ideologické komise ÚV KSČ.

RP ◆ sobota 13. června

Vede přes nás do Vídně cesta pašeráků uranu?

PRAHA (Vlastní zpráva) – Dvakrát byli v uplynulých čtrnácti dnech zadrženi v Rakousku čs. občané, pokoušející se nelegálně obchodovat s uranem.

Bližší podrobnosti k oběma případům sdělil RP tiskový mluvčí Federální kriminální policie Praha **dr. Kivaňa** s tím, že rakouská policie všechny podrobnosti zatím neposkytla. **K prvnímu případu došlo 3. června.** Na vídeňském parkovišti zastavil favorit s bratislavskou poznávací značkou a jeho majitel, asi čtyřicetiletý muž, se chystal předat neznámý plechový předmět. Rakouští policisté však byli rychlejší a v **plechovém obalu nalezli 1,25 kilogramu obohaceného 4,4% uranu 235 v podobě tablet, který slouží jako palivo pro jaderné elektrárny.** Obdobné elektrárny však na čs. území nejsou. Společně s tímto mužem zadržela rakouská policie ještě čtyři Maďary a jednoho Rakušana.

K obdobnému případu došlo o několik dní později – 9. června rovněž ve Vídni, tentokrát [illegible]arkovišti u obchodního střediska Huma a rakouští policisté ho dávají do souvislosti s tím prvním. **Jeho protagonisty byli tři vysokoškoláci ve věku kolem třiceti let z Bratislavy a Liptovského Mikuláše.** Podle poznatků policie měli uskutečnit obchod s obdobným kontrabandem s arabským překupníkem. Ještě předtím je však rakouští policisté zadrželi z obavy, aby nebezpečná látka nebyla při manipulaci poškozena.

Rakouská policie se domnívá, že zadržení pachatelé, kteří jsou stíháni pro porušení několika paragrafů rakouského trestního zákona, byli součástí mezinárodně organizované skupiny pašeráků. (sch)